

Bruxelles, 27 mai 2019
(OR. en)

9123/19

CULT 83
JEUN 74
EDUC 237
DIGIT 108

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 8804/19

Subiect: Concluziile Consiliului privind tinerele generații creative

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind tinerele generații creative, astfel cum au fost adoptate de Consiliu (Educație, Tineret, Cultură și Sport) în cadrul reuniunii sale din 23 mai 2019.

Concluziile Consiliului privind tinerele generații creative

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

AVÂND ÎN VEDERE:

- contextul politic, care subliniază importanța creării unei Uniuni în care tinerii să beneficieze de cea mai bună educație și formare cu putință și să poată studia și găsi locuri de muncă pe întregul continent și care afirmă necesitatea de a oferi oportunități mai bune pentru tineri prin măsuri concrete și programe consolidate ale UE, astfel cum se prevede în anexă,
- Noua agendă europeană pentru cultură, adoptată de Comisia Europeană în mai 2018, care subliniază importanța culturii și a creativității pentru societate și pentru competitivitatea economiei europene,
- obiectivele Planului de lucru în domeniul culturii 2019-2022, adoptat la 27 noiembrie 2018, și recunoașterea de către acesta a faptului că orientarea fermă către nevoile grupurilor specifice, cum ar fi tinerii, este necesară pentru îmbunătățirea coeziunii și a stării de bine.

CONȘTIENT CĂ:

- Implicarea tinerilor trebuie să reprezinte o piatră de temelie a viitoarelor politici, iar ascultarea vocii lor va fi, prin urmare, esențială în anii următori.
- Copiii și tinerii se confruntă cu numeroase provocări în lumea globalizată de astăzi și, prin urmare, este important ca ei să înțeleagă diversitatea și valorile culturale, întrucât se pregătesc pentru viață ca cetățeni ai lumii.

- Evoluțiile digitale au schimbat crearea, producerea, difuzarea, transmiterea și consumul operelor culturale și creative, facilitând accesul la aceste opere la nivel mondial. Lumea digitală a conturat modele inovatoare de acces la cultură, precum și de reinterpretare personală și exprimare de sine, care suscită un mare interes în rândul tinerilor și îi implică în calitate de public activ.
- Tinerii au nevoie de competențe noi pentru a face față unor provocări specifice, cum ar fi șomajul, excluziunea socială, migrația și noile tehnologii, care, în pofida avantajelor pe care le aduc, pot, de asemenea, să adâncească inegalitățile și să mărească diferențele culturale și economice.
- Dezvoltarea competențelor artistice și creative și promovarea talentelor se află în centrul sectoarelor culturale și creative, stimulând inovarea, inclusiv inovarea socială, pentru a atinge o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.
- Competențele lingvistice sunt esențiale pentru mobilitate în Uniunea Europeană în ceea ce privește educația, formarea, accesul la cultură și accesul la piața europeană a forței de muncă.

CONSIDERĂ CĂ:

În lumina celor de mai sus, este important să se ia măsuri suplimentare pentru a se aborda următoarele cinci priorități:

- promovarea unui acces mai bun și a unei mai mari participări la cultură pentru copii și tineri;
- consolidarea cooperării transsectoriale, cu accent pe sinergiile dintre cultură și educație;
- facilitarea antreprenoriatului în rândul tinerilor în sectoarele culturale și creative;
- stimularea apariției de noi talente;
- promovarea competențelor digitale și a educației în domeniul mass-media.

SUBLINIAZĂ CĂ:

- Organizațiile culturale, instituțiile de învățământ și activitățile pentru tineret joacă un rol esențial în a pune bazele creativității, care este fundamentală pentru dezvoltarea societății în ansamblu.
- Este necesară o abordare strategică a participării copiilor și tinerilor la cultură, pentru a stimula creativitatea și gândirea critică a acestora și pentru a îi ajuta să dezvolte competențe care sunt importante pentru starea lor de bine, învățare, sentimentul de apartenență, cetățenia activă, incluziunea socială și capacitatea viitoare de a se angaja sau cea de a începe o afacere.
- Competențele culturale și creative dobândite prin educația formală, non-formală și informală, inclusiv prin participarea la activități culturale și creative, îi înzestrează pe tineri cu instrumentele necesare pentru a fi creativi și inventivi, pentru a rezolva probleme și pentru a lucra în colaborare și în mod experimental. Abordările experimentale sunt de o importanță crucială pentru promovarea creativității și a inovării. Educația artistică și culturală, ca parte a unei abordări specializate sau interdisciplinare, joacă prin urmare un rol vital atât în crearea de noi oportunități pentru tinerele generații, pregătindu-le astfel mai bine pentru a face față viitoarelor provocări, cât și în promovarea capacității, a dezvoltării personale și a înțelegerii culturale reciproce.
- Este, de asemenea, important să se încurajeze măsuri care să faciliteze o tranziție fără sincope de la sistemul de învățământ la piața forței de muncă, inclusiv prin sprijinirea antreprenoriatului în rândul tinerilor, a stagiilor și a ucenicilor în sectoarele culturale și creative.
- Tinerii nu reprezintă un grup omogen în ceea ce privește competențele, nivelul de educație, pregătirea pentru viitor și așteptările lor. Inițiativele și acțiunile menite să stimuleze și să consolideze competențele necesare pentru a intra pe piața forței de muncă sau pentru a deveni antreprenor, precum și pentru viața adultă în general, ar trebui să fie adaptate capacităților pe care tinerele generații le dețin deja.

- Ar trebui identificate și abordate inegalitățile și barierele economice sau sociale care ar putea împiedica accesul tinerilor și participarea lor la cultură în calitate de creatori, consumatori și antreprenori sau accesul acestora la noi tehnologii, pentru a se asigura că aportul și participarea tuturor tinerilor, inclusiv a grupurilor cu mai puține oportunități, pot fi valorificate pe deplin.
- Prin urmare, ar trebui să se acorde o atenție deosebită tinerilor expuși riscului de marginalizare din cauza originii lor etnice, a genului, a orientării sexuale, a handicapului, a religiei, a convingerilor sau a opiniilor politice, pentru a se garanta incluziunea tuturor tinerilor.
- Disponibilitatea unei bogate oferte culturale, grație evoluției digitale, nu garantează în mod necesar accesul la un conținut cultural multilingv de înaltă calitate. Prin urmare, este esențial să se consolideze politicile culturale care promovează egalitatea de șanse pentru tineri, astfel încât aceștia să ia cu toții parte la cultură și să își dezvolte gândirea creativă și critică, precum și competențele critice și analitice, care sunt, toate, esențiale pentru ca tinerii să aibă acces la conținutul cultural digital și să interacționeze cu acesta.
- Tehnologiile digitale au un impact pozitiv asupra dezvoltării creativității, deoarece permit noi forme de exprimare, comunicare, participare culturală și analiză critică. În plus, creativitatea poate juca un rol important în transformarea tehnologiilor și a serviciilor digitale astfel încât acestea să fie mai ușor de utilizat. Prin urmare, umanizarea tehnologiilor poate asigura faptul că acestea sunt în serviciul cetățenilor și că răspund nevoilor acestora. Atât în calitate de creatori culturali, cât și de consumatori culturali, generațiile tinere, adesea născute în era digitală, preferă noi modele de afaceri care nu existau anterior. Din această perspectivă, mecanismele financiare inovatoare pot stimula spiritul antreprenorial și pot aduce o contribuție esențială la economia creativă de astăzi, care este competitivă, durabilă și bazată pe inovare.
- Recunoscând rezultatele raportului grupului de lucru privind metoda deschisă de coordonare, „Rolul politicilor publice în dezvoltarea potențialului antreprenorial și de inovare al sectoarelor culturale și creative”, este esențial să se ia în considerare caracteristicile specifice ale industriilor culturale și creative, și anume varietatea lanțurilor valorice și faptul că majoritatea întreprinderilor din aceste sectoare sunt întreprinderi mici sau microîntreprinderi ori sunt alcătuite din persoane care desfășoară activități independente. Prin urmare, măsurile care sprijină creativitatea și spiritul antreprenorial al tinerelor generații ar trebui să abordeze aceste caracteristici distinctive.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ÎN CADRUL COMPETENȚELOR LOR RESPECTIVE ȘI CU RESPECTAREA PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII, SĂ ABORDEZE URMĂTOARELE CINCI PRIORITĂȚI:

1. Promovarea unui acces mai bun și a unei mai mari participări la cultură pentru copii și tineri

Statele membre și Comisia sunt invitate:

- (i) să continue să creeze oportunități pentru ca tinerii și copiii să aibă acces la cultură și să participe la aceasta, în special pentru cei care provin din medii defavorizate, pentru a reduce disparitățile și inegalitățile sociale și pentru a include un public cât mai larg; să asigure oportunități egale pentru copii și tineri, atât în orașe, cât și în zonele rurale, pentru a elimina barierele din calea accesului egal și a participării egale la cultură, prin intermediul organizațiilor și evenimentelor culturale sau prin mijloace digitale;
- (ii) să faciliteze participarea activă la cultură prin promovarea creării în comun și a multilingvismului;
- (iii) să încurajeze organizațiile culturale să promoveze și să adapteze conținutul pe care îl oferă, inclusiv prin intermediul tehnologiilor digitale, în scopul de a ajunge mai ușor la copii și la publicul tânăr și de a crește interesul acestora pentru cultură, exprimarea artistică și știință;
- (iv) să promoveze politici bazate pe elemente concrete prin monitorizarea regulată a consumului, comportamentului și preferințelor culturale ale copiilor și tinerilor, precum și a realizărilor acestora în ceea ce privește creativitatea și competențele lingvistice;
- (v) să promoveze în continuare lectura în rândul copiilor și tinerilor, ca mijloc esențial de a descoperi cultura sub toate aspectele și manifestările sale.

Comisia este invitată:

- (i) să sprijine schimburile de bune practici și activitățile de învățare reciprocă între statele membre;
- (ii) să sprijine inițiative inovatoare menite să îmbunătățească accesul și participarea tinerilor generații la cultură în calitate de creatori, consumatori sau antreprenori.

2. Consolidarea cooperării transsectoriale, cu accent pe sinergiile dintre cultură și educație

Statele membre și Comisia sunt invitate:

- (i) să sprijine educația artistică și culturală, promovând astfel asistarea și participarea la activități culturale, precum și valorificând potențialul tehnologiilor digitale de a contribui la asigurarea accesului la cultură și la diversitatea lingvistică;
- (ii) să încurajeze cooperarea dintre școli, artiști, alți profesioniști din domeniul culturii și organizații culturale în privința unor activități de învățare dedicate copiilor și tinerilor;
- (iii) să promoveze educația și formarea cadrelor didactice și a altor profesioniști în direcția stimulării creativității în rândul copiilor și tinerilor;
- (iv) să sprijine acțiunile transsectoriale privind sensibilizarea culturală și exprimarea culturală și să promoveze dobândirea de competențe și abilități relevante, inclusiv competențe artistice și lingvistice.

Comisia este invitată:

- (i) să elaboreze proiecte și acțiuni de stimulare a creativității în educație, inclusiv prin cooperarea cu organizațiile internaționale, cum ar fi OCDE, Consiliul Europei și UNESCO, și să extindă accentul pe gândirea creativă și critică la toate nivelurile de educație și formare, inclusiv prin promovarea STEAM (știință, tehnologie, inginerie, arte și matematică);
- (ii) să promoveze și să difuzeze rezultatele inițiativelor sus-menționate, atât în grupurile de pregătire ale Consiliului relevante, cât și către un public mai larg.

3. Facilitarea antreprenoriatului în rândul tinerilor în sectoarele culturale și creative

Statele membre sunt invitate:

- (i) să aibă în vedere optimizarea utilizării finanțării disponibile pentru a sprijini creativitatea și proiectele de antreprenoriat pentru tineri, după caz;
- (ii) să încurajeze dezvoltarea de incubatoare ale industriilor culturale și creative, de rezidențe, de acceleratori de întreprinderi, de clustere și centre creative, precum și de platforme digitale culturale și să promoveze rețele și parteneriate intersectoriale;
- (iii) să stimuleze cultura antreprenorială, creativitatea și inovarea prin învățarea pe tot parcursul vieții, de timpuriu și prin educația formală, non-formală și informală, acordând o atenție deosebită utilizării gândirii proiective și a oportunităților de formare, de exemplu sub forma inițiativelor antreprenoriale, atât înainte, cât și după punerea în aplicare a unui plan de afaceri;
- (iv) să ia în considerare modalități de creare a unor condiții favorabile pentru start-up-urile culturale gestionate de tineri, sprijinind inovarea transsectorială.

Comisia este invitată:

- (i) să promoveze antreprenoriatul cultural și creativ și rețelele intersectoriale în rândul tinerilor, evidențiind potențialul acestora de a stimula dezvoltarea profesioniștilor din domeniul cultural și creativ prin intermediul mobilității, inclusiv prin schimburi, colaborare și creare în comun, vizite de studiu și activități de învățare reciprocă;
- (ii) să sprijine parteneriate între profesioniștii din domeniul cultural și creativ și industriile culturale și creative, inclusiv prin promovarea start-up-urilor, a centrelor creative și a rețelilor de incubatoare, pentru a integra știința și tehnologiile de vârf în creativitate, artă și proiectare.

4. Stimularea apariției de noi talente tinere

Statele membre sunt invitate:

- (i) să aibă în vedere consolidarea cooperării dintre părțile interesate din domeniul cultural și cele din domeniul educațional pentru a sprijini talentele creative, încurajarea concurenței legate de inovare și recompensarea creativității în sfera culturală;
- (ii) să extindă accesul la noile tehnologii, inclusiv pentru tinerii cu mai puține oportunități, pentru a capacita tinerii talentați.

Comisia este invitată:

- (i) să promoveze cultura și creativitatea, inclusiv prin educație artistică în cadrul programelor relevante ale UE;
- (ii) să sprijine dezvoltarea tinerelor talente creative prin platforme multilingve, precum și programe și politici de mobilitate.

5. Promovarea competențelor digitale și a educației în domeniul mass-media

Statele membre sunt invitate:

- (i) să promoveze competențele digitale, educația în domeniul mass-media, precum și gândirea creativă și critică, inclusiv prin utilizarea programelor și fondurilor relevante ale UE, întrucât acestea sunt vitale pentru a asigura capacitatea de angajare a generațiilor mai tinere și capacitatea acestora de a se adapta la schimbările structurale de la nivelul tehnologiilor digitale. Parteneriatele public-privat pot servi drept legătură între educație, organizațiile societății civile și întreprinderi;
- (ii) să promoveze utilizarea creativă a tehnologiei, gândirea creativă și critică, precum și competențele analitice prin educația formală, non-formală și informală, inclusiv resurse educaționale deschise, pentru a dezvolta capacitatea tinerilor de a evalua informațiile;
- (iii) să continue schimbul de bune practici și cercetarea în rândul experților și al factorilor de decizie, astfel încât să se îmbunătățească dobândirea competențelor în domeniul mass-media.

Statele membre și Comisia sunt invitate:

- (i) să sprijine măsuri de educație în domeniul mass-media, care sunt esențiale pentru utilizarea tehnologiilor digitale și care au o influență semnificativă asupra gândirii creative și critice a tinerilor, asupra accesului acestora la cultură, asupra înțelegerii de către aceștia a fenomenelor culturale și asupra capacității acestora de a crea conținut;
- (ii) să sprijine formarea cadrelor didactice și a lucrătorilor de tineret care realizează educația formală, non-formală și informală, cu scopul de a-i înzestra în mod corespunzător în vederea abordării educației în domeniul mass-media atunci când lucrează cu copii și tineri.

Comisia este invitată:

- (i) să continue consultarea cu comunitățile de experți din statele membre cu privire la cele mai bune modalități de agregare și promovare – inclusiv prin intermediul unor instrumente online adecvate – a inițiativelor existente pentru a le valorifica și a crește gradul de sensibilizare în rândul tinerilor cu privire la aspecte-cheie legate de mediul mijloacelor de comunicare digitale, cum ar fi participarea și creativitatea, credibilitatea, gândirea critică și alegerile în cunoștință de cauză, precum și respectarea vieții private.

SOLICITĂ STATELOR MEMBRE ȘI COMISIEI să utilizeze resursele disponibile astfel încât să pregătească tinerele generații creative pentru oportunitățile și provocările viitorului.

Consiliul European

Declarația de la Roma din 25 martie 2017

Concluziile Consiliului European din 14 decembrie 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1)

Concluziile Consiliului European din 15 decembrie 2016 (EUCO 34/16)

Concluziile reuniunii Consiliului European din 20 și 21 octombrie 2016 (EUCO 31/16)

Declarația de la Bratislava din 16 septembrie 2016

Consiliul

Concluziile Consiliului privind interacțiunile culturale și creative pentru stimularea inovării, a sustenabilității economice și a incluziunii sociale (JO C 172, 27.5.2015, p. 13)

Concluziile Consiliului privind stimularea potențialului creativ și inovator al tinerilor (JO C 169, 15.6.2012, p. 1)

Concluziile Consiliului privind competențele culturale și creative și rolul acestora în construirea capitalului intelectual al Europei (JO C 372, 20.12.2011, p. 19)

Concluziile Consiliului privind promovarea unei generații creative: dezvoltarea creativității și a capacității de inovare a copiilor și a tinerilor prin intermediul formelor de expresie culturală și al accesului la cultură (JO C 301, 11.12.2009, p. 9)

Rezoluția Consiliului Uniunii Europene și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un cadru pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului: Strategia Uniunii Europene pentru tineret pe perioada 2019-2027 (JO C 456, 18.12.2018, p. 1)

Comisia

Comunicarea Comisiei „O nouă agendă europeană pentru cultură” din 22 mai 2018 [COM(2018) 267 final]

Comunicarea Comisiei „Implicarea, conectarea și responsabilizarea tinerilor: o nouă strategie a UE pentru tineret” din 22 mai 2018 [COM(2018) 269 final]

Comunicarea Comisiei „Consolidarea identității europene prin educație și cultură” din 14 noiembrie 2017 [COM(2017) 673 final]

Rapoartele în cadrul metodei deschise de coordonare:

- Manualul privind sensibilizarea și exprimarea culturală (2016)
- Promovarea accesului la cultură prin mijloace digitale: politici și strategii pentru atragerea unui public mai larg (2017)
- Rolul politicilor publice în dezvoltarea potențialului antreprenorial și de inovare al sectoarelor culturale și creative (2018)